

## РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію аспіранта кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка» Тиркала Ю.Є. «Управління підприємницькими ризиками в системі цінностей сталого розвитку» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Актуальності теми дисертації і проведеного дослідження є заслуженим. Дослідження враховує важливі аспекти, які стають особливо актуальними в умовах стрімкого технологічного розвитку та змін в бізнес-середовищі. Технічна цифрова трансформація та роль людського фактору в управлінні ризиками стають ключовими в контексті ефективного ризик-менеджменту.

Також важливим є підхід до забезпечення інформаційної безпеки в системах управління підприємницькими ризиками на основі цінностей сталого розвитку. Це відображає необхідність комплексного врахування екологічних та соціальних аспектів у розробці стратегій ризик-менеджменту, що відповідає вимогам сталого розвитку.

На сьогодні очевидно, що цінності сталого розвитку є спільними для усіх груп суспільства і верств населення незалежно від географічного фактору, рівня достатку і виду діяльності. Попри це, досі мають місце певні конфлікти між егоїстичними інтересами бізнесу та потребами суспільства. У представленій дисертації зроблено досить вдалу спробу розв'язати ці конфлікти через призму удосконалення існуючих і розробку нових підходів до управління підприємницькими ризиками в системі цінностей сталого розвитку. Враховуючи це, слід визнати, що тема дисертації актуальна. Її назва відповідає спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

З поміж загальних положень дисертації науковою новизною характеризуються такі положення:

- запропонований методичний підхід до моделювання булеану системи управління підприємницькими ризиками, який характеризується функціональною взаємодією між усіма структурними компонентами системи управління підприємницькими ризиками і оптимізує управління ризиками так, щоб прийняті рішення забезпечували зниження конфлікту інтересів між підприємствами і суспільством;

- удосконалений механізм формування інформаційного забезпечення суб'єктів управління підприємницькими ризиками, який, відрізняється від існуючих, можливістю уникнення спотворень даних у системі інформаційного забезпечення та наявністю умов для своєчасності ідентифікування потреби оперативного коригування підприємницьких рішень у системі ризик-менеджменту;

- вдосконалена технологія обробки даних в системі вибору оптимального управлінського рішення, яка, на відміну від існуючих, базується на обробленні відомостей, що характеризують вибір найкращої з альтернатив щодо планування ресурсних потоків і потоків готової продукції;

- розвинуті класифікація підприємницьких ризиків підприємства і система управління підприємницькими ризиками, які уможливають організаційну раціоналізацію управлінських процесів на оперативному і тактичному рівнях ризик-менеджменту.

Усі положення дисертації, які складають її наукову новизну повністю опубліковані у 26 наукових працях, серед яких 14 статей у наукових фахових виданнях України (усі видання, де публікувались дані статі також включенні до міжнародних наукометричних баз даних, з них 1 індексується в у наукометричній базі Web of Science), 6 публікацій у науковому періодичному словацькому виданні, котре включене до міжнародних наукометричних баз даних, 4 матеріалів тез доповідей на науково-практичних конференціях, а також 2 колективні монографії, які додатково відображає результати роботи.

Судячи з представлених довідок про впровадження, окремі авторські ідеї практично використовуються у діяльності ТОВ «Технокап УА», ТзОВ «Органічний равлик», ТОВ «Радіум», а також у навчальному процесі Національного університету «Львівська політехніка». Крім того, дисертант брав участь у виконанні госпдоговірної теми № 938-2022 «Розроблення моделі управління підприємницькими ризиками в системі цінностей сталого розвитку», що підтверджує практична значущість отриманих результатів дослідження.

Ваш опис підтверджує наукову обґрунтованість та серйозність дослідження. Аналіз понад 200 літературних джерел, включаючи наукові праці та міжнародні нормативно-правові документи, свідчить про обширний обсяг літературного пошуку і систематизації знань у вашій області дослідження.

Факт використання загальнонаукових принципів, статистичних методів та комплексних досліджень підтверджує науковий підхід до розв'язання поставлених завдань. Також важливо, що ви врахували інформацію від вітчизняних та закордонних науковців, використовуючи широкий спектр джерел, таких як законодавчі акти, методичні та нормативні матеріали, статистичні та експертні дані, конференційні матеріали, монографії та наукові статті.

Все це свідчить про те, що робота базується на солідному науковому фундаменті та використовує різноманітні джерела для досягнення наукових результатів.

Щодо зауважень, то слід відзначити наступне:

1. Наведена класифікація підприємницьких ризиків достатньо традиційна. Що в ній є авторським внеском? Для чого потрібна ця класифікація, якщо подібних класифікацій є досить багато?
2. На рис. 2-5 наведені моделі і системи управління підприємницькими ризиками. Врешті решт, яка з них є остаточною і особисто вашою? В чому її наукова новизна?
3. Чому для систематизації факторів вами обрано метод к-середніх? Для чого треба було будувати ці кластери?

4. На 18-19 сторінках роздаткового матеріалу побудовано множини, які описують процес імплементації цінностей сталого розвитку в систему управління підприємницькими ризиками. Поясніть практичне значення застосованого математичного апарату.
5. На рис. 12 побудовано булеан системи управління підприємницькими ризиками підприємства. Що це таке? Для чого він? Як пояснити логіку цієї схеми?
6. Що означає вираз  $\because P(S)_b \setminus P(S)_a \equiv \Delta r \therefore \Delta r \equiv \Delta |P(S)|$ ?

Дисертаційна робота Тиркала Ю.Є. є завершеним науковим дослідженням, і вона повністю відповідає визначеним завданням та змісту роботи. Факт використання значної кількості статистичних даних з офіційних інформаційних джерел вказує на обґрунтованість дослідження та його науковий характер.

Отже, дисертація Тиркала Юрія Євгенійовича відповідає вимогам, визначеним законодавством та регулюючими документами. За змістом і обсягом дослідження, науковою новизною та практичним значенням одержаних результатів дисертація відзначається високим рівнем. Крім того, важливо відзначити, що результати дослідження упроваджені у практику, що свідчить про їхню практичну цінність.

Зазначення відповідності вимогам наказу Міністерства науки і освіти України та Порядку присудження ступеня доктора філософії свідчать про те, що авторське дослідження відповідає встановленим стандартам та процедурам.

На підставі цих аргументів можна вважати, що Тиркалу Юрію Євгенійовичу може бути присуджено науковий ступінь доктора філософії зі спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність".

Рецензент,  
професор кафедри  
менеджменту організацій  
Національного університету «Львівська політехніка»,  
д.е.н., професор

  
Анатолій КУЧЕР

Підпис засвідчую

Вчений секретар  
Національного університету  
«Львівська політехніка»

  
Роман БРИЛИНСЬКИЙ

